

Lystrup & Jomfruens Egede Godser
v/Joachim Godske Norman Moltke
Lystrupvej 7
4640 Faxe

Postadresse:
Natur & Miljø
Frederiksgade 9
4690 Haslev
Telefon 56203000

Kontoradresse:
Natur & Miljø
Frederiksgade 9
4690 Haslev

Direkte telefon 56203046
www.faxekommune.dk

Dato: 14. juni 2024

Sagsnummer:
06.02.10-P19-2-23

Tilladelse til omlægning af Skoverup Bæk st. 3.245 – 3.462

Beliggende: Skoverup Bæk gennem Lystrup slotspark
– st. 3.245 – 3.462
Ejendommen: Matrikel nr. 1a Lystrup Hgd., Kongsted

Faxe Kommune meddeler hermed tilladelse omlægning og restaurering af det offentlige vandløb Skoverup Bæk st. 3.245 – 3.462 igennem slotsparken på Lystrup Gods.

Tilladelsen meddeles i henhold til vandløbslovens¹ § 17 og bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering mv.² § 3. Tilladelsen offentliggøres på Faxe Kommunes hjemmeside den 14. juni 2024. Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, dvs. den 12. juli 2024. Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Projekter vedrørende vandløbsregulering og er desuden omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter³, bilag 2 punkt 10f: Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb. Faxe Kommune har udført VVM-screening af projektet og den 14. juni 2024 truffet afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Faxe Kommune har desuden den 14. juni 2024 meddelt landzonetilladelse⁴ til projektet samt dispensation fra naturbeskyttelseslovens⁵ §§ 3 (beskyttelse) og 18 (fortidsmindebeskyttelseslinje).

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 om vandløbsloven af den 25. november 2019.

² Bekendtgørelse nr. 834 om vandløbsregulering og -restaurering m.v. af den 27. juni 2016

³ Lovbekendtgørelse nr. 4 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) af den 3. januar 2023.

⁴ Jf. lovbekendtgørelse nr. 223 om planlægning af den 3. januar 2024 - § 35

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1392 om naturbeskyttelse af den 4. april 2022

Vilkår for projektet

Generelle vilkår

1. Projektet skal udføres som beskrevet i projektbeskrivelsen med efterfølgende ændring i bilag 4.
2. Eventuelle tilløb (sideløb, dræn m.m.) til vandløbet skal føres til det nye vandløbsprofil og stadig være friholdte og fungerende.
3. Afstrømning fra opstrømsliggende ejendomme må ikke reduceres som følge af projektet.
4. Denne tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden tre år.

Udformning

5. Den nye vandløbsstrækning skal ved indløb i parken st. 3.245 og indløb under betonbro i st. 3.462, følge de bundkoter der er anført i det gældende regulativ for Skoverup Bæk, og bunden vil ingen steder herimellem være højere end ved st. 3.245 (indløb i parken).
6. Den nye strækning skal have et let mæandrerede forløb.
7. Det ny forløb skal så vidt muligt anlægges med et anlæg 1:1.
8. Den teoretiske skikkelse skal følge regulativet for Skoverup Bæk med en bundbredde på min. 50 cm. og en afsatsbredde på 120 cm (dobbeltprofil).
9. Sten skal udlægges sporadisk i vandløbet, så de kan bruges til at forme vandløbets strømrende. Stenene må godt placeres i mindre bunker, hvor det giver mening at forme vandløbets strømrende, for at få mere fart i vandet.
10. Sten og andre materialer, som udlægges i vandløbet, skal placeres med hensyn til eventuelle tilløb og drænudløb, og må ikke medføre en opstuvningszone.
11. Hvis der udlægges groft bundmateriale skal det have følgende kornstørrelse: 85 % 16-32 mm. og 15 % 33-64 mm.

Anlægsarbejdet

12. Projektet må udføres i perioden fra 1. juni til 15. oktober.
13. Sten o. lign, som findes under anlægsarbejdet, må udlægges i det nye vandløbsstracé jf. vilkår 9.
14. Anlægsarbejdet skal tilrettelægges, så det nedstrøms vandløb påvirkes mindst muligt. Arbejdet må ikke give anledning til en øget sedimentering eller anden forurening i de nedstrøms vandløb. Der kan evt. etableres et midlertidigt sandfang for at forhindre dette.
15. Der må ikke føres forurenede stoffer til vandløbet under anlægsarbejdet.

16. Udspreddning af opgravet jord i forbindelse med omlægningen skal jf. landzonetilladelse placeres på en del af de omkringliggende matrikler 1a Lystrup Hgd., Kongsted og 2a Åstrup By, Kongsted.

17. Faxe Kommune skal underrettes senest én måned efter arbejdet er afsluttet.

Skulle der fremkomme spor af fortidsminder under arbejdet skal arbejdet indstilles på det pågældende sted og Museum Sydøstdanmark skal kontaktes på tlf. 70701236.

Hvis der under anlægsarbejdet sker uheld, der medfører forurening eller fare for forurening, eller I støder på forurening, så har I pligt til at kontakte tilsynsmyndigheden⁶.

Redegørelse

Formål:

Formålet med det samlede projekt er, at udvide den eksisterende sø i parken til et smukt parkelement og højne den biologisk tilstand i søen.

I den forbindelse omlægges og åbnes vandløbet, således at de fysiske forhold forbedres væsentligt ved slyngninger og fysisk variation i form af grus og sten. Det skaber bedre levesteder for fisk, planter og vandløbsinsekter i vandløbet.

Projektbeskrivelse

I parken tilhørende Lystrup Gods, har der i mange hundreder år ligget en sø kaldet Langedam. Søen er i dag på 1.200 m² og er kraftigt neutraliseret. Lystrup Gods ønsker at udvide Langedam, således at der kommer et samlet vandspejl på ca. 8.500m². Dels for at berige Lystrup park med et smukt parkelement og dels for at berige området med en langt større vandbiotop, som der ikke er mange af i området.

Som det fremgår af bilag 3 så løber det offentlige vandløb Skoverup Bæk også igennem parken i umiddelbar nærhed af Langdam. Der er ingen fysisk kontakt mellem Skoverup Bæk og Langdam.

Skoverup Bæk løber ind i parken i st. 3.245, lige igennem parken og under et betondæk (st. 3.462-3.517), hvor det herefter løber med fint fald og gode fysiske forhold til Lystrupvej, st. 3.622, og udløber med et stort fald i Faxe Å i st. 3.797.

På vandløbets sydlige siden igennem parken er arealet vådt og fugtigt, hvilket har resulteret i et morads af rød kornel og rød hestehov, og det indeholder p.t. ikke den store værdi rent naturmæssigt, da kornellerne og hestehoven skygger alle vækster under dem bort. Denne sydlige side ønskes uddybet, så der kan komme et vandspejl og Langdam dermed udvides.

⁶ Jf. lovbekendtgørelse nr. 48 om miljøbeskyttelse af den 12. januar 2024 - § 71

Derfor ønsker Lystrup Gods også at omlægge og genslynge Skoverup bæk st. 3.245-3.462 syd for det nye udvidede vandspejl, så der ikke sker sammenløb af vand mellem vandløb og sø. Oprindeligt var det planlagt, at omlægningen skulle ske helt frem til st. 3.517 uden om det eksisterende betondække/rør. Det har imidlertid vist sig praktisk svært at omlægge vandløbet uden om betondækket, da det vil kræve omlægning af fibernet, varme- og vandledning til Havehus på Lystrupvej 3, som ville komme til at gå lige igennem vandløbet. Derfor har Lystrup Gods valgt at lade bækken slå et endnu større slag og omlægge det til opstrøms betondækket.

Vandløbets nye profil kommer til at følge terrænkote 39,5. Da vandløbet således rykkes til et højere terræn vil det være nødvendigt at etablere det bredere i kronen, for at undgå for stejle brinker og dyb nedskæring. Dermed vil vandløbet være mere synligt og have bredere brinker og dermed en større bredbiotop. Der tilsigtes et anlæg på 1:1.

Vandløbet vil naturligt slynge sig og følge terrænkoten. Det nuværende lille fald og dermed langsomme vandhastighed kan hæves og skabe variation og levesteder dels ved slyngninger, men også større sten samt strækninger med grusbund til at skabe strømrende og hvirvler.

Ved at lave kronen tilpas bred, så erosion og skygning undgås, vil vandløbet have et stabilt forløb uden at synes unaturligt. Det nye vandløbsforløb løber gennem den eksisterende skov af store bøge, og vil derfor være i langt mere skygge end den nuværende vandløbsstrækning.

Ansøgers fulde ansøgning er vedlagt i bilag 4.

Skoverup Bæk

Skoverup bæk er et offentligt vandløb, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Denne beskyttelse betyder, at vandløbets tilstand ikke på ændres. Der kan i særlige tilfælde gives en dispensation til ændring af tilstanden – typisk hvis det har et naturforbedrende eller rekreativt sigte.

Vandløbet afvander et område på ca. 4 km². Faldet på projektstrækningen er beskedent på 0,2 promille, hvilket også kommer til udtryk ved ensformig plantevækst og stillestående vand.

Ved indløb under betondækket i st. 3.462 – efter projektstrækningen - er der dog et pænt fald og fine fysiske forhold på strækningen før og efter Lystrupvej og til udløbet i Faxe Å. Der er bl.a. konstateret en bestand af naturlig ørredyngel på strækningen ved Lystrupvej.

Skoverup Bæk er ikke udpeget i de statslige vandområdeplaner 2021-27, og er derfor ikke målsat efter disse. I de tidligere regionplaner har vandløbet været Vandløb med B3-målsat: karpefiskevand, vandløb med fiskeinteresser hvor der accepteres en noget mindre fysisk variation.

Skoverup Bæk er, som tidligere skrevet, et offentligt vandløb på projektstrækningen, hvilket betyder at Faxe Kommune har vedligeholdelsespligten. Vandløbets klassifikation ændres ikke ved dette projekt og Faxe Kommune vil stadig varetage vedligeholdelsen af vandløbet. Vandløbsregulativet for Skoverup Bæk vil også fortsat gælde.

Tidsplan:

Projektet forventes udført sommer/eftersommer 2024.

Økonomi:

Omkostningerne til projektet afholdes af Lystrup Gods.

Kommunens vurdering af projektet

Miljømæssig vurdering

Projektet vil forbedre de fysiske forhold i den del af Skoverup Bæk, som omlægges og restaureres, da der skabes mere variation i vandløbet, bundforhold forbedres. Og fordi muligheder for skjul og levesteder for insekter og fisk forbedres. Det er vores vurdering, at projektet vil bidrage positivt til forbedring af levesteder for vandløbets arter.

En forbedring af forholdene i Skoverup Bæk kan også have en positiv effekt i det nedstrøms vandløb Faxe Å, idet der skabes tiltrængte leve- og skjulesteder, som også benyttes af de vandrende fisk og smådyr nedstrøms. Faxe Å er målsat i Statens vandområdeplaner. Det er vores vurdering, at dette projekt med flere levesteder vil bidrage positivt mod målopfyldelse for den økologiske tilstand for fisk og smådyr.

Kommunen har lagt vægt på, at projektet samlet set forbedrer levesteder for fisk og andre vandlevende dyr, samt vandkvaliteten i vandløbet, og at det omkringliggende miljø ikke vil blive påvirket negativt af projektet.

Hydraulisk vurdering

Det nuværende lille fald og langsomme vandhastighed, vil med projektet kunne hæves, så der skabes mere variation ved udlægning af sten, etablering af slyngninger og grusbund. Med det nye bredere profil, vil der mere udbredt end i dag være mulighed for at dobbeltprofil i vandløbet, som kan tilgodese flora og fauna ved de lave sommervandføringer.

Slyngninger samt udlægning af sten og grus i vandløbet kan teoretisk have en meget lokal påvirkning på vandafstrømningen - dog forventeligt ikke længere end de ca. 1.700 meter opstrøms i vandløbet, hvor Lystrup Gods selv er bredejer til vandløbet. Men da der i øvrigt ikke ændres på bundkoter eller bundbredde i det nye vandløbsprofil i forhold til det eksisterende regulativ, så er det kommunens vurdering, at vandføringen i Skoverup Bæk ikke reduceres.

Skoverup Bæk stuver på nuværende tidspunkt af og til op ved broen under Lystrupvej i vintermånederne. Omlægningen af vandløbet gennem parken vil ikke ændre på dette forhold. Da det nye vandløbsprofil er større end det nuværende, er der dog teoretisk en større bufferkapacitet her, som evt. kan mindske opstuvning længere opstrøms.

Natura 2000-områder og særligt beskyttede arter

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen⁷, at der for alle planer og projekter skal foretages en vurdering af, hvorvidt den påtænkte plan eller projekt kan påvirke et Natura 2000-områdes bevaringsmålsætninger væsentligt. Dette

⁷ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

gælder også for projekter, der finder sted udenfor Natura 2000-områder, men som kan have en påvirkning ind i Natura 2000-området.

Det nærmeste Natura 2000-område nr. 161 "Søer ved Bregentved og Gisselfeld" er beliggende ca. 5 km. fra projektområdet. Området er særligt blevet udpeget som fuglebeskyttelsesområde for, at beskytte de ynglende rørhøge i området søer. Derudover er to af søerne, Sø Torup Sø og Ulse Sø, desuden udpeget som habitatområde for naturtypen næringsrig sø. Rørhøge yngler i områdets vådområder hvor der findes veludviklede rørskove. Derudover benytter de sig ad de dyrkede marker, enge og græsarealer til at fouragerer.

Herudover løber Skoverup Bæk det målsatte vandløb Faxe Å, som ca. 10 km. fra projektområdet udmunder i Faxe Bugt. Udløbet ligger knap 4 km. nord for Natura 2000-område nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund". Dette Natura 2000-område er særligt udpeget for at beskytte en lang række af marine og kystnære habitatnaturtyper. Området tiltrækker en lang række af ynglende- og trækkende fugle, som benytter området som rasteplads på deres vej nord- eller sydover. Her ses bl.a. Lille Skallesluger ofte overvintrende i større søer og langs de beskyttede vige i Præstø Fjord.

Vi vurderer, at omlægningen af Skoverup Bæk igennem Lystrup slotspark ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper eller arter på udpegningsgrundlagene på grund af projektets meget lokale påvirkning og den store afstand til de nærmeste Natura 2000-områder.

Bilag IV

Bilag IV i habitatdirektivet indeholder en liste over beskyttelseskrævende dyre- og plantearter, som EU's medlemslande er forpligtet til at beskytte. Disse arter er beskyttet både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. For bilag IV-arter skal det sikres, at det ansøgte projekt ikke forsætligt forstyrrer bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområde eller beskadiger eller ødelægger arternes yngle- og rasteområder.

Springfrø

Springfrøen er ikke specielt kritisk i sit valg af ynglevandhuller, men ses overvejende i relativt lysåbne og ikke alt for forurenede vandhuller. Springfrøen foretrækker vandhuller beliggende i eller nær løv- eller blandingsskove, men kan også findes i fx markvandhuller. Arten findes ofte ynglende i de samme vandhuller som de to andre brune frøer butsnudet frø og spidssnudet frø. Som mange andre frøer undgår helst vandhuller med fisk eller ænder, der kan æde ynglen.

Uden for yngletiden opholder frøerne sig langt væk fra ynglevandhullet, ofte mellem 100-700 meter væk, og gerne i lysåbne arealer i løvskov. De kan dog også forekomme på blandt andet græsmarker, i skovbryn og i haver. Den klarer sig derfor bedre end de andre brune frøer i landbrugsområder med få og spredte vandhuller, fordi den kan vandre lange strækninger hen over markerne.

Springfrø overvintrer på land og vandrer til vandhullerne allerede fra februar måned. Hannerne vandrer dertil først, og hunnerne vil i reglen først ankomme fra starten af marts. Æggene lægges omkring 1. april, og

klækkes efter 20-50 dage. Frøerne går på land i begyndelsen af juli. Den overvintrer på land i Danmark og går i dvale sidst i oktober.

De største trusler mod springfrøen er opfyldning, udtørring og forurening af deres vandhuller, men også tørlægning af rørsumpe og omlægning af løvskove til nåleskov, hvormed frøernes opholdssteder på land forsvinder. Tilgroning og udsætning af fisk også med til at forringe deres levesteder.

Der sættes paddehegn fra maj med overgange væk fra projektområdet og dette bliver stående indtil projektet er afsluttet efter 15. september, samt at det forventes at vilkår for projektet overholdes, Yderligere vurderes det at udvidelse af søen vurderes at give mulighed for udvidelse af yngleområdet for springfrø, dermed gives der mulighed for at bestanden af springfrø kan vokse.

Projektet vurderes derfor ikke at påvirke springfrø eller andre padder optaget på Habitatdirektivets Bilag IV negativt

Flagermus

Flagermus er vidt udbredt i Faxe Kommune, hvor de primært er tilknyttet de gamle godsejerskove i kommunen. Derudover lever flere arter af flagermus i gamle bygninger. Flagermus fouragerer primært langs landskabelige ledelinjer såsom skovbryn, vandløb og læhegn.

Der er tidligere fundet flere arter af flagermus i skovene omkring Lystrup og Jomfruens Egede Godser, og det er vores vurdering, at der lever flagermus nær projektområdet.

Der fældes træer i forbindelse med projektet, træerne gennemgås sammen med ansøger under besigtigelse ift. Om de kunne være egnet til flagermus, træerne var uden huller og hulheder, udover gennemgang af træer, er ansøger også selv opmærksom på træerne og gennemgår dem inden fældning

Det vurderes derfor at flagermus ikke bliver påvirket af projektet.

Offentlig høring

Projektbeskrivelsen har været i de lovpligtige 4 ugers offentlig høring på kommunens hjemmeside frem til den 11. marts 2024. Vi har modtaget 4 høringssvar fra:

1. Kim Jakobsen, Vordingborgvej 491 – Ok til projektet.
2. Ferskvandsfiskeriforeningen – mener det er dejligt med et projekt der forbedrer naturforholdene.
3. Fiskeristyrelsen/DTU Aqua - Godt projekt. Vær opmærksom på, at der er konstateret en bestand af naturlig ørredyngel på strækningen ved Lystrupvej. De anbefaler derfor, at restaureringsprojektet af Skoverup Bæk gennemføres så ørredyngel fra gydebankerne ved Lystrupvej kan vandre opstrøms og benytte forløbet gennem Lystrup Park som opvækstområde. F.eks. ved at sikre fri passage samt ved udlægning af skjulesten, groft substrat og dødt ved på den restaurerede strækning.

Faxe Kommunes bemærkning til høringssvaret:

Der er i denne tilladelse stillet vilkår om, at anlægsarbejdet skal tilrettelægges, så det nedstrøms vandløb påvirkes mindst muligt og ikke må give anledning til en øget sedimentering eller anden forurening i de nedstrøms vandløb.

Desværre har det praktisk vist sig for svært at fritlægge vandløbet uden om den eksisterende betonbro/betondække, så vandløbet åbnes desværre ikke hele vejen igennem parken alligevel, som oprindeligt planlagt. Det er dog fortsat vores vurdering, at den øvrige omlægning og restaurering af vandløbet vil forbedre de fysiske og naturmæssige forhold i vandløbet.

4. Frits Jensen og Jørgen A. Pedersen, Skov-Torupvej 7 og 9 – Gør indsigelse mod, at koten i vandløbet hæves, da de forventer at det vil føre til væsentlig forhøjet vandstand og oversvømmelser opstrøms i vandløbs og drænsystemet. Forhøjet vandstand kan desuden føre til problemer for afledning af spildevand. De mener at der allerede i dag er problemer i vandløbet.

Faxe Kommunes bemærkning til høringssvaret:

Der er stillet vilkår om, at bundkoter og teoretisk skikkelse ikke ændres i forhold til eksisterende regulativ. Det er derfor vores vurdering at omlægningen ikke vil føre til reduceret vandføring for de opstrøms ejendomme, ligesom projektet heller ikke vil give anledning til opstuvning ved opstrøms ejendomme.

Hvis I skulle have spørgsmål eller bemærkninger til tilladelsen eller projektet i øvrigt, så kan jeg kontaktes på telefon 56 20 30 46 eller e-mail linem@faxekommune.dk

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Med venlig hilsen

Line Madsen
Miljømedarbejder

Bilag

Bilag 1: Kopister
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Oversigtskort
Bilag 4: Ansøgning

Bilag 1: Kopi af denne afgørelse er sendt til

- Kim Jakobsen, Vordingborgvej 491, 4683 Rønnede
- Frits Jensen, Skov-Torupvej 7, 464 Faxe
- Jørgen A. Pedersen, Skov-Torupvej 9, 464 Faxe
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnfaxe-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Faxe, faxe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskeforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Faxe, faxe@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Fiskeriinspektorat Øst, inspektoratoest@lfst.dk
- Foreningen Natur, Miljø og Plan i Faxe Kommune, foreningnmp@gmail.com
- Friluftsrådet, Faxe@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet Region Øst, lokalraad@friluftsraadet.dk
- Museum Sydøstdanmark, faxe@museerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Sportsfiskerforbundet Sydsjælland, sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
- Sportsfiskerforbundet v/ Lars Thygesen, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Bilag 2: Klagevejledning

Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du skal sende din klage senest fire uger efter, at afgørelsen er modtaget.

Du må ikke udnytte tilladelsen, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har taget stilling til en eventuel klage, med mindre nævnet beslutter andet.

Du klager via Klageportalen, som du finder i et link på forsiden af [Nævnenes hus](#). Du skal logge på portalen med din NemID. Klageportalen sender automatisk klagen vider til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Privatpersoner skal betale et klagegebyr på 900 kr., mens virksomheder og organisationer skal betale 1.800 kr. Du betaler med betalingskort i Klageportalen. Du får gebyret tilbage, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede efter vandløbsloven er:

- Den, afgørelsen er rettet til,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund er klageberettigede på større sager om vandløbsregulering, -vedligeholdelse og -restaurering.

Du er velkommen til at ringe til afdelingen på tlf. 56 20 30 64, når klagefristen er udløbet. Du får kun besked herfra, hvis der er modtaget en klage over afgørelsen.

Bilag 3 – oversigtskort

Bilag 4 – ansøgning og projektbeskrivelse fra ansøger

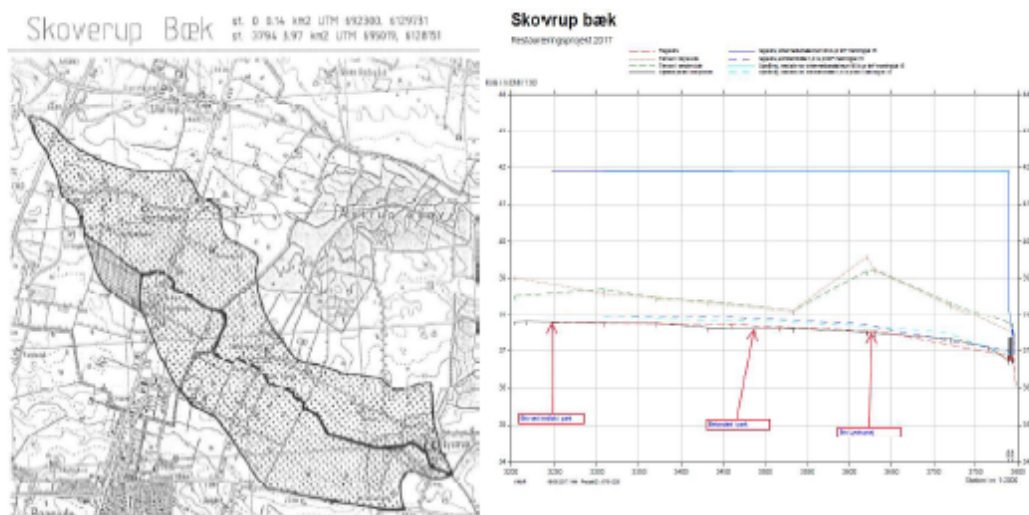
2. FEBRUAR 2024

Genslyngning af Skoverup bæk og etablering af sø i forbindelse med Lystrup park.

Skoverup bæk:

Skoverup bæk er et gammelt vandløb, som tillober Faxe å, og afvander et stort område på ca 425ha.

Faldet på vandløbet er beskedent, som det ses af nedenstående med ca 16 cm igennem parken på 385m opmålt i 2017.

Vandløbet afvander også Lystrup park og har i århundreder løbet ind i parken, station 3238 lige igennem parken og under et betondæk, hvor det herefter bugter sig smukt ned til Lystrupvej, station 3622 og ender med et stort fald i Faxe å, station 3794.

På sydsiden af vandløbet i parken har der ligeledes i århundreder været et fugtigt område som igennem årtierne er blevet et morads af Rød kornel og Rød hestehov. Arealet er p.t. intet værd rent naturmæssigt, da kornellerne og hestehoven skygger alle vækster under dem bort. Området er for fugtigt til at kunne bære maskiner/mennesker, men for tørt til at have blankt vand.

Dette område søger vi om at få uddybet, så der kan komme et vandspejl, se nedenstående punkt "Sø i forbindelse med park"

I forbindelse med etableringen af vandspejl ønsker vi at genslyngne Skoverup bæk syd for vandspejlet, således at der ikke sker sammenløb af vand fra vandløbet og søen.

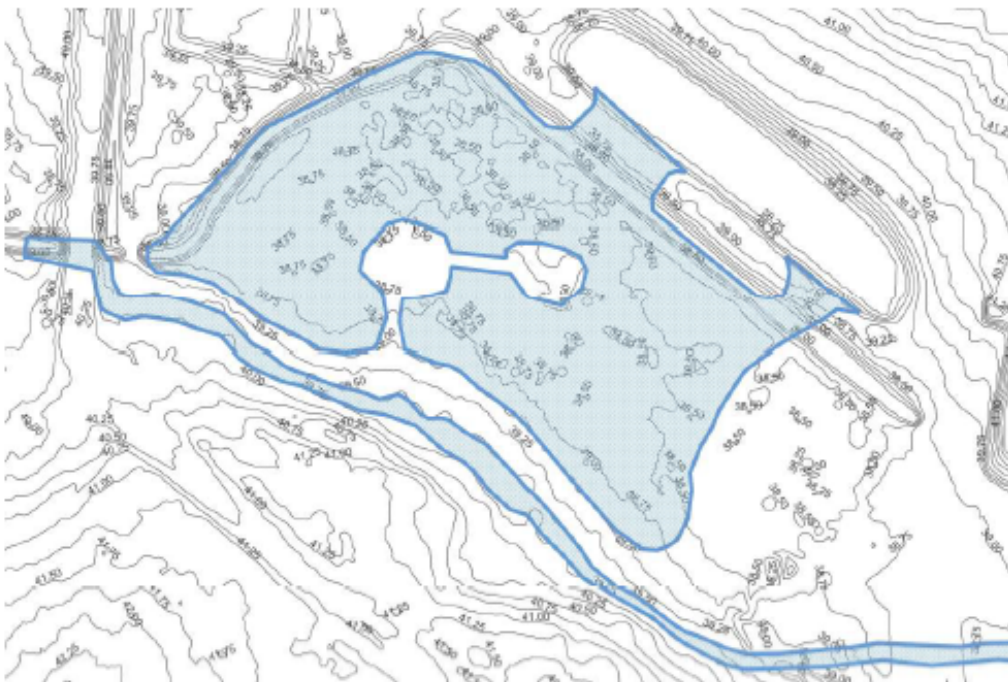
Det foreslås, at vandløbet følger kote 39,5 hvilket er godt en meter over den nuværende kote. Det betyder, at vandløbet bliver bredere i kronen og dermed syner mere

og har bredere brinker og dermed en større bredbiotop. Vandløbet vil naturligt slynge sig, se kort, følgende koten. Det nuværende lille fald og dermed langsomme vandhastighed kan hæves og skabe variation og levesteder dels ved slyngninger, men også større sten samt strækninger med grusbund til at skabe strømrende og hvirvler.

Det er foreslået, at vandløbets forløb evt placeres et andet sted, således at vandløbet ikke skal ligge så dybt. Jf. nedenstående kort ses det at topografien ikke tillader bækkens forløb nord for den kommende sø, da terrænet stiger stejlt fra søbredden. Syd for den kommende sø er derfor eneste mulige placering. Ved at lave kronen tilpas bred, så erosion og skygning undgås vil vandløbet have et stabilt forløb uden at synes unaturligt.

Vandløbet vil ligge inde under den eksisterende skov af store bøge, hvorefter vandløbet vil være i langt større skygge end i dag, hvor det varmes op, medens det dovent flyder igennem den åbne park.

Det er et kendt fænomen, at vandløbet stuver op ved broen ved Lystrupvej i vinterperioden grundet koten under broen. Slyngningen af vandløbet kan teoretisk give yderligere opstemning opstrøms. Senere i denne ansøgning har vi forslag til tiltag, der kan opbevare regnmængder i spidsbelastningerne. Desuden ejer Lystrup jorden på begge sider af vandløbet ca 1700m opstrøms. Skulle der derfor ske opstuvning af vand, vil det være på Lystrups egen jord.

Sø i forbindelse med park

Der har i århundreder ligget en sø i Lystrup park, kaldet Langedam på ca 1200m². Denne sø er kraftigt neutrificeret og har i dag ingen kontakt til Skoverup bæk.

Jf. genslyngningen af Skoverup bæk ovenfor, ønsker vi at udvide Langedam, således at der kommer et samlet vandspejl på ca 8500m². Dette vådområde vil dels berige Lystrup park med et smukt parkelement, men også berige naturen med en langt større vandbiotop, som der ikke er mange af i området.

Soen vil med sin størrelse modtage en stor solindstråling på hele den V-, N- og Ø-lige side, hvor brinker med hældning 1:3 kan give varmt vand til berigelse af flora og fauna.

Mod syd er der i dag som tidligere nævnt ældre bøgeskov, som uvilkårligt vil skygge. Dog ikke så voldsomt, da bogens rodsystem ikke tåler for høj grundvandstand. Omlægges Skoverup bæk til kanten af skoven, vil der helt naturligt blive en selektion i kanttræerne, således at skovkanten vil trække sig yderligere tilbage mod S, med større solindstråling på vandoverfladen til følge.

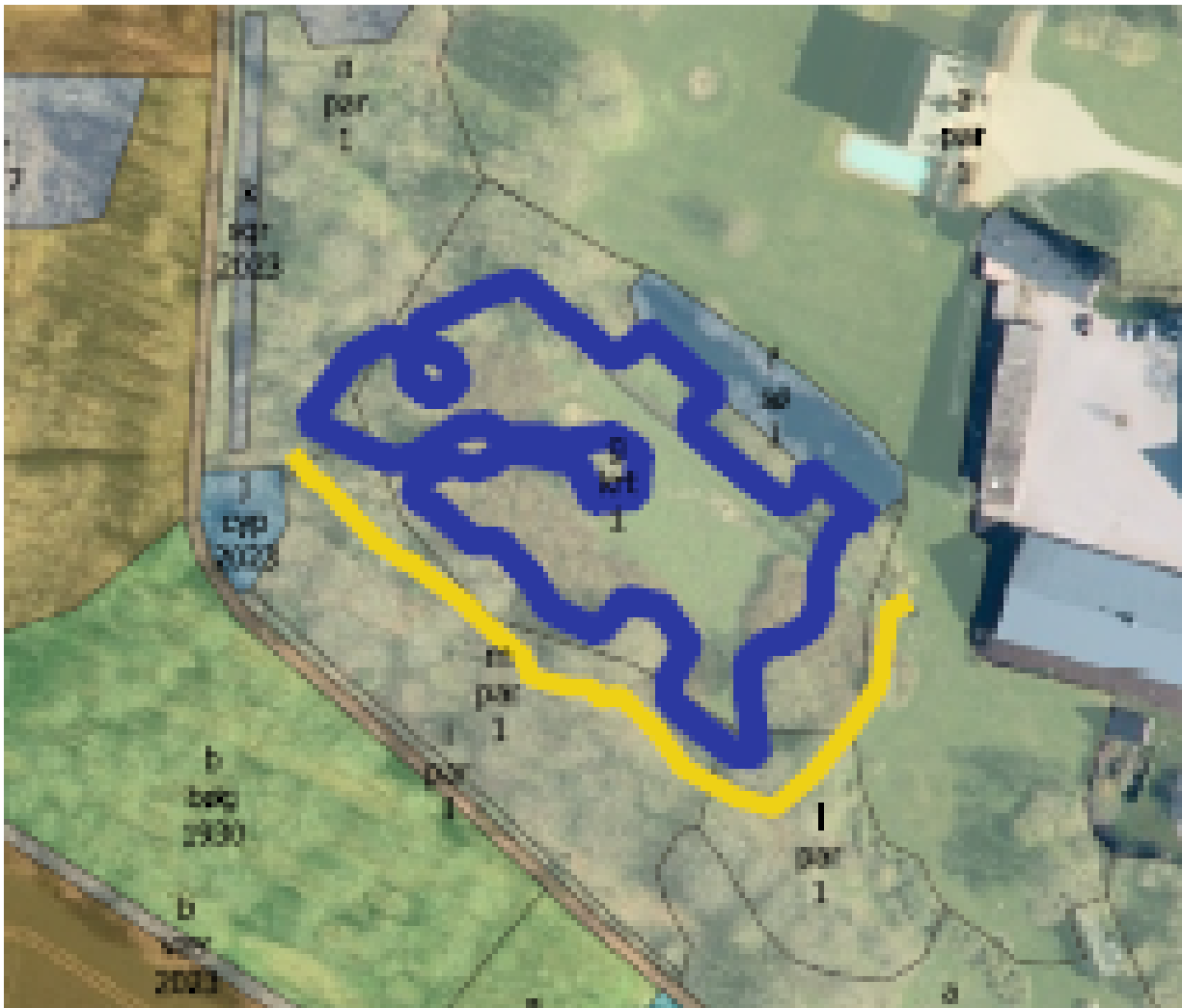
Et bekymringspunkt for Lystrup er at finde den balance, hvor søen er tilstrækkelig dyb til at pil og siv ikke lukker søen hurtigt, men tilstrækkelig lav til at vandet varmes op til gavn for søens liv. Dog vil søen følge de normale retningslinier for vanddybde med 1,5-2m på det dybeste sted og brinker i forholdet 1:3-5. Lystrup foreslår, at brinkerne i den

nordlige del af den kommende sø vil blive anlagt med et brinkforhold på 1:5, se orange områder på kort. Således vil de brinker med størst solindstråling få den laveste brinkhældning og dermed det varmeste vand.

Den samlede sø vil fremadrettet ikke have kontakt til Skoverup bæk. For at skabe det mest naturlige forløb for den fremtidige skoverup bæk, vil bækkens forløb følge koten som det ses på tegningen. I kraft af den følger koten vil den have naturlige passager med større eller mindre bredde og følge den slyngede kote.

For at undgå kontakt med vand fra Skoverup bæk og den fremtidige sø, kan man ved udgravningen af sø og bæk hæve terrænet mellem sø og bæk med ca 1m. Se brunt område på tegning. Det betyder at bækkens normalvandstand, der er i kote 38 vil skulle hæves med 2m, før der vil være overløb. Dette vil ikke ske, da bækkens bredder er lavere både op- og nedenstrøms. Der vil ud fra tegningen være mellem 4 og 10 meter mellem bæk og sø, hvilket burde være rigeligt til at holde de 2 vande adskilte. Såfremt der ønskes 10m afstand vil det være muligt at trække søbredden lidt længere mod nord.

I tidligere tider har man adskilt Langedam og det nuværende løb af Skoverup bæk ved en vold mellem de 2 elementer. Denne vold fjernes, hvor den ikke er bevokset med andet end Rød hestehov. I årene er der dog vokset 3 egetræer op og er blevet flotte parkelementer ved vandet. Ligeledes har der i det sumpede område altid været 2 små holme, hvor nu gamle og pitoreske egetræer har slået rod. Disse 2 små øer på henholdsvis 175m² og 320m² vil vi gerne beholde i søen. Dels er det smukke parkelementer, som rent kulturhistorisk har været anvendt siden 1400-tallets renæssancehaver, dels vil de fuldt solbeskinnede småøer, være små oaser i vandoverfladen. Øerne er store nok til at træernes rødder ikke skades af søvandet. For at undgå områder, hvor rovdyr ikke kan komme til, med dermed forøgede betingelser for andefugles ynglepladser er øerne forbundet med bredden, således at øerne ikke er øer, men nærmere en tange ude i søen.

Med gult fremgår det tilrettede omtrentlige omlagte forløb